

Viena iš Italijos lituanistinės mokyklos įkūrėjų Aurelija Orlova bendruomenės biblioteką kuria savo namuose

Italijos lietuvė Aurelija Orlova turi daugybę titulų, veiklų ir pareigų. Kaip dviejų mažylių mama ir valstybės informacinių sprendimų specialistė randa laiko tokiam kiekiui savanorystės veiklų: Pjemonto lietuvių bendruomenės pirmininkė, Italijos lietuvių naujienų portalo www.itlietuviai.it bendrasavininkė ir projektų vadovė, viena iš Virtualios lituanistinės Italijos mokyklos įkūrėjų, viena iš Italijos lietuvių profesionalų klubo iniciatorių, buvusi valdybos narė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Viešųjų ryšių komisijos pirmininkė? „Čia šiaip užklasinė veikla“, - juokauja Aurelija.

Indrė PLIUŠKYTĖ-ZALIECKIENĖ

PASAULIOLIETUVIS.LT

Kuo daugiau veiklų, tuo lengviau jas organizuoti

Aurelijos Orlovos išskirtinė savybė - užkrečiantis juokas. Jis nuskamba ir pasakojant, jog, vos grįžusi po motinystės atostogų į darbus ir nusprendusi sumažinti savo savanorystės veiklų skaičių, gavo pasiūlymą kandidatuoti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Viešųjų ryšių komisijos pirmininkės pareigas ir ėmė dar intensyviau suktis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikloje.

Kaip pavyksta žongliruoti tokiu kiekiu veiklų? Aurelijai tai lengvas klausimas.

„Reikia suburti komandą, kad ji dirbtų savo eiga, – sako Italijos lietuvė. – Kai kuriose vietose man pakanka tik karts nuo karto pasirodyti, pažiūrėti, ar viskas gerai, palaikyti motyvaciją.“

O kuri iš jos „užklasinių“ veiklų svarbiausia? Aurelija negalėtų įvardyti vienos. „Priklauso nuo to, kam esi išsipareigojęs, – sako Pjemonto lietuvių bendruomenės pirmininkė. – Štai Virtualioje lituanistinėje Italijos mokykloje yra šimtai vaikų, negaliu jų nuvilti ir palikti be mokslų, be lietuvių kalbos pamokų, turiu žūtbūt suspėti.“ Tačiau Aurelija pastebi paradoksalų dėsnį, kad būtent ta daugybė veiklų, kuriomis užsiimdama užmezgė daug ryšių, jai ir padeda vienu metu kuruoti kelias sritis, nes taip daug lengviau surasti reikiamus žmones projektams įgyvendinti. Ir pateikia pavyzdį: „Kai kūrėme mokyklą, per bendruomenės kontaktus suradome mokytojus, kontaktai Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje padėjo rasti tinkamus mokymus, nes buvome „žali“, o mūsų portalas www.itlietuviai.it tapo viešinimo kanalu. Ir taip viskas daug greičiau ir lengviau susijungia.“

GLL SUMMER GATHERING 2022“ profesionalų klubų sąskrydyje. Iš kairės – Aurelija Orlova, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen ir PLB pirmininkė Dalia Henke | „Global Lithuanian leaders“ archyvo nuotr.

Nuo mokyklos laikų rinkosi iššūkius

Kaip nutiko, kad informacinių technologijų mokslus baigusi Aurelija dabar ne tik dirba pagal specialybę, bet ir po darbo vadovauja Virtualiai lituanistinei Italijos mokyklai, kurioje Italijos lietuvių vaikai mokomi lietuvių kalbos?

Iššūkius Pjemonto lietuvių bendruomenės pirmininkė pamėgo dar mokydamasi mokykloje. Jai puikiai sekėsi matematika, tačiau sunkumų kėlė rašymas. Ir atėjus laikui rinktis sustiprintą humanitarinių ar tikslųjų mokslų kryptį, ji pasirinko humanitarinius dalykus. „Tikslieji man ir taip gerai sekėsi ir jų mokytis man nereikėjo – perskaitydavau ir mokėdavau, – pasakoja Aurelija. – O humanitarinius pasirinkau, kad išmokčiau labiau to, ko nemoku.“

Sustiprinusi įgūdžius humanitarinių mokslų srityje Aurelija pasirinko studijuoti informacines technologijas, o paskutiniame kurse susiorganizavo atlikti praktiką dėstydamą studentams tą dalyką, kurio pati mokėsi prieš ketverius metus. Be to, mokė moksleivius matematikos – dirbo matematikos korepetitore.

Persikėlusį į Italiją, Aurelija ėmė ieškoti ryšio su lietuvių bendruomene. Tapusi mama sakosi supratusi, kiek daug pastangų ir užsispyrimo reikia turėti norint atsilaikyti prieš nuolatinę aplinkinių abejones, o kartais net tvirtus įsitikinimus ar draudimus kalbėti su vaiku gimtąja mažumos kalba. „Viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl prisijungiau prie bendruomenės, susidomėjau lituanistiniu švietimu, o vėliau ir su bendramintėmis įsteigiau Virtualią lituanistinę Italijos mokyklą, yra ta, kad aš suvokiau, kad viena pati aš nesugebėsiu“, – pripažįsta Italijos lietuvė.

Patirtį įgijo augdama dvikalbėje šeimoje

Augusi dvikalbėje šeimoje Aurelija ir pati tokią sukūrė. Jos sutuoktinis – italas, tad su juo lietuvių kalba itališkai, o su vaikais – vien lietuviškai. Vyresnysis sūnus penkerių Aris kalba keturiomis kalbomis – italų, lietuvių, anglų ir rusų, jį vejasi ir trejų Alex.

„Yra keli būdai puoselėti dvikalbystę mišriose šeimose, – dalinasi patirtimi Aurelija. – Arba kiekvienas iš tėvų su vaikais kalba savo kalba, arba visa šeima kalba mažumos kalba, arba tėvai kalba su vaiku savo kalba ir iškart verčia kitam iš tėvų.“ Pjemonto lietuvių bendruomenės pirmininkė savo šeimai pasirinko pirmą variantą ir džiaugiasi, kad ir vyras, ir jo šeima ją palaiko.

Tačiau sakosi žinanti liūdnu istoriją, kai antra pusė draudžia jiems girdint kalbėti su vaikais gimtąja kalba, nes jos nesupranta, arba bijo, kad vaikas taip ir neišmoks italų kalbos ir jam bus sunku darželyje ar mokykloje. „Gyvendamas užsienyje turi perlipti per save ir išmokti kalbėti su vaikais savo gimtąja kalba net ir tuomet, kai šalia yra žmonių, nesuprantančių tavo kalbos“, – dalijasi išvalgomis Aurelija. Tam jai pačiai teko nugalėti kaltės jausmą ir išmokti šalia kitų artimųjų su savo vaikais laisvai kalbėti gimtąja kalba. „Ir dar sudėtinga yra nenuleisti rankų, kai vaikas pradeda tau atsakinėti kita kalba, – priduria Italijos lietuvė. – Svarbu turėti kantrybės ir išmokyti vaiką klausti, kaip pasakyti vieną ar kitą žodį lietuviškai, o ne rinktis atsakyti jam lengvesne kalba.“ Ir visa tai daryti pozityviai, pavyzdžiui, žaidimo forma, kad vaikas jaustųsi gerai. Tai sudėtingas darbas, kuriam reikia didelės tvirtybės, pasitikėjimo savimi ir emocinio stabilumo. „Nes jei žmogus nesijaučia tvirtai, kartais jam pakanka menkiausios pastabos ir jis nuleidžia rankas, – sako Aurelija. – Todėl mūsų lituanistinė mokykla yra didelė parama ir pagalba mišrioms šeimoms, tai būdas tėvams pasidalinti našta su mokytojais, kurie tuo tiesiog kvėpuoja ir gyvena.“

Akimirka iš naujai išrinktos PLB valdybos susitikimo su Ministre Pirmininke Ingrida Šimonyte. Iš kairės – buvusi PLB atstovė V. Bandis, PLB vicepirmininkas L. Misevičius, Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė, PLB

pirmininkė D. Henke ir PLB viešųjų ryšių komisijos pirmininkė A. Orlova, tapusi pirmąja Italijos lietuvių atstove PLB valdyboje nuo nepriklausomybės atkūrimo | M. Morkevičiaus/ELTA nuotr.

Ragina palankyti pamokas bent tris kartus

Paklausta, kaip mano, iš kur Italijos lietuvių vaikai semiasi motyvacijos jungtis į nuotolines pamokas po visų dienos mokslų ir būrelių, Aurelija sako, kad visgi dažniausiai vaikus nuo dalyvavimo pamokose sulaiko ne jų pačių, o jų tėvų nusiteikimas. Kartu Virtualios lituanistinės Italijos mokyklos vadovė pripažįsta, kad visiškai normalu, jog tėvai kartais neberanda noro ir laiko dar vienai vaiko veiklai. Juk reikia padėti prisijungti ir kažkiek prižiūrėti vaiką nuotolinių pamokų metu. „Tačiau visada sakau – ateikit, pabandykit, nepatiks – išeisit“, – sako Aurelija.

Virtualioje lituanistinėje Italijos mokykloje dėstomi ne tik bendrojo lavinimo mokyklose įprasti dalykai – lietuvių kalba, Lietuvos istorija, pasaulio pažinimas, muzika, bet ir vaidyba, saviraiška, dainuojamoji poezija, tradicijos ir menai, veikia kūrybinė istorijų laboratorija. Juos vaikui parinkti turi tėvų. Visko būna, kartais vaikui netinka tėvų parinktas dalykas, dalyko mokytojas ar grupė. Aurelija apgailestauja neturinti galimybės padėti kiekvienam vaikui pasirinkti geriausiai, bet tėvus ragina nebijoti keisti pamokos ar dalyko mokytojo, jei kas nors netiko ar nepatiko. Aurelijos rekomendacija tėvams yra nedaryti skubotų sprendimų, kol vaikas bent tris kartus nepalanko pasirinkto dalyko. „O po trijų kartų jau vaikas dažniausiai pats prašo tėvelių prijungti jį prie tos pamokos“, – šypteli Aurelija. Nors Italijos lituanistinėje mokykloje daugiausia vaikų lanko po vieną pamoką per savaitę, Aurelijos nuomone, geriausiai lietuvių kalbos įgūdžius suformuoja lankantieji tris ir daugiau pamokų. „Bet, žinoma, gerai ir viena, o jei vaikui patinka, žiūrėk, pasirenka ir antrą“, – dalinasi pastebėjimais viena iš Virtualios lituanistinės Italijos mokyklos įkūrėjų.

Bendruomenė kuria mokyklą kartu

Dėl Aurelijos iniciatyvumo Virtuali lituanistinė Italijos mokykla dažnai pirmoji išbando įvairias lituanistinėms mokykloms skirtas naujoves. „Prisidėjome prie *Moodle* medžiagos kūrimo pagal lituanistinio švietimo integruotąją programą, tuomet vieni iš pirmųjų ir naudojome ta medžiagą, pirmieji išbandėme mokinių įregistravimą Mokinių registre ir jiems skirtų Švietimo, mokslo ir sporto

ministerijos pažymėjimų spausdinimą ir, tikiuosi, nuo kitų metų, išbandysime pilną Moodle aplinką“, – vardija Aurelija. O ji pati, norėdama nuolat tobulėti, dalyvauja visuose mokymuose, į kuriuos ir siunčia savo mokyklos mokytojus. „Yra labai didelė lituanistinio švietimo bendruomenė, – pasakoja Aurelija. – Kartą per mėnesį viso pasaulio lituanistinio švietimo mokytojai susitinka mokymuose ir kelia kvalifikaciją.“

„Nors oficialiai esu vadovė, bet mokyklą visa bendruomenė kuria kartu“, – sako Aurelija, pripažindama, kad šiandien mokyklai reklamos nebereikia, apie ją tėvai ir vaikai sužino vieni iš kitų.

Lietuvoje išvelgia dvikalbystę dėl populiaraus turinio anglų kalba

Kadangi Aurelija ne viename straipsnyje kalba apie dvikalbystę, buvo įdomu sužinoti, ką ji galvoja apie situaciją Lietuvoje, kur vaikai laisvalaikiu tarpusavyje vis dažniau kalbasi ne gimtąja kalba, o angliškai. Tam įtakos turi anglakalbiai vaizdo žaidimai, „Youtube“ vaizdo įrašai ir kitas turinys anglų kalba. Tuo pat metu mokytojai pastebi, kad lietuvių kalbos pamokose moksleiviams sekasi vis sunkiau. Šią situaciją Aurelija taip pat vadina dvikalbyste. „Taip vyksta todėl, kad tėvai nėra išmokyti, kaip vystyti dvikalbystę, o juk tai yra įgūdis, kurio reikia mokytis, – sako A. Orlova. – Išėitis tėvams – patiems vartoti švarią lietuvių kalbą ir stengtis rasti vertinį, nors paprasčiau į sakinį būtų įpinti anglišką žodį, ir pripratinti vaikus taip pat ne anglišką žodį vartoti, o paklausti, koks būtų jo lietuviškas atitikmuo.“ Tiems tėvams, kurie domisi giliau, Aurelija rekomenduoja paskaityti Loretos Vilkytės knygą „Kaip padėti vaikams užaugti dvikalbiams“.

Biblioteką Pjemono lietuvių bendruomenei įrengs savo namuose

Aurelija pabrėžia knygų svarbą vaiko kalbos lavinimui. Savo vaikams ji skaito tik lietuviškai, o mėgstamas itališkas knygas čia pat eksromptu verčia. „Arba savo prikuriu“, – kvatoja Aurelija.

Italijos lietuvė yra sukaupusi nemažą ne tik lietuviškų knygų vaikams, bet ir knygų suaugusiesiems, knygų apie Lietuvą, lietuvių autorių knygų italų kalba bei knygų emigracijos temomis kolekciją ir savo naujuose namuose ketina įrengti bibliotekėlę lietuvių bendruomenės nariams. „Manau, lietuviškos knygos gali būti daug kam naudingos, o man tai bus proga susipažinti su naujais žmonėmis“, – sako Aurelija. Ir čia pat kvatodama priduria: „Gal man ir negražins tų knygų, bet aš tikiu gėriu!“

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

